

Program wychowawczo-profilaktyczny

Zespołu Szkół Ekonomicznych
w Raciborzu

2024/2025

Klucz do sukcesu

Spis treści

Uwarunkowania formalno-prawne.

Wstęp.

- I.** Charakterystyka sylwetki absolwenta szkoły.
- II.** Cele Programu wychowawczo-profilaktycznego.
- III.** Struktura oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.
- IV.** Diagnoza potrzeb.
- V.** Harmonogram działań.
  - 1. Kształtowanie dojrzałej osobowości ucznia.
  - 2. Kształtowanie postaw obywatelskich i samorządowych.
  - 3. Respektowanie praw człowieka w szkole.
  - 4. Współpraca z rodzicami.
  - 5. Doradztwo zawodowe.
  - 6. Integracja środowiska szkolnego.
  - 7. Szkoła a środowisko lokalne.
  - 8. Profilaktyka zagrożeń.
  - 9. Bezpieczeństwo w szkole.
- VI.** Efekty działań wychowawczych i profilaktycznych.
- VII.** Ewaluacja Programu wychowawczo-profilaktycznego.

Uwarunkowania formalno-prawne

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał w oparciu o aktualne akty prawne funkcjonujące w systemie oświaty.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ekonomicznych w Raciborzu opiera się na kierunkach wyznaczonych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki na rok szkolny 2024/2025:

- 1) Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.**
- 2) Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.**
- 3) Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.**
- 4) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.**
- 5) Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.**
- 6) Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.**
- 7) Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.**

Treści szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego Programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów przedmiotowych, zespołu diagnostycznego, zespołu wychowawców klas),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem niniejszego Programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w ich rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i obyczajów szkoły.

I. Charakterystyka sylwetki absolwenta szkoły.

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, będzie wyposażony w następujące umiejętności:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- nabywa kompetencje wielokulturowe,
- cechuje go postawa otwartości i akceptacji, jest tolerancyjny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, posiada kompetencje społeczne i obywatelskie,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

Spodziewane efekty

Absolwent Zespołu Szkół Ekonomicznych zna i rozumie:

- Cel nauki szkolnej, sens pracy i wysiłku.
- Potrzebę nauki.
- Istotę i metody samokształcenia.
- Istotę odpowiedzialności i zasady moralne.
- Zasady demokracji i prawa.
- Istotę tolerancji.
- Zasady kultury bycia i dobrych obyczajów.
- Zagrożenia cywilizacyjne. Zagrożenia uzależnieniami.
- Problemy ekologiczne.

- Historię i kulturę narodu, regionu, państwa.
- Cele i istotę oddziaływań profilaktycznych.
- Istotę przygotowania do życia rodzinnego i społecznego.

Nabywa umiejętności

Poznawcze:

- Przygotowanie i motywację do dalszego kształcenia.

Komunikacyjne:

- Posługiwania się językiem obcym.
- Posługiwania się komputerem.
- Efektywnego komunikowania się w zespole.
- Uważnego słuchania i dyskusowania, sprawnego wyrażania się na piśmie.

Uczenia się:

- Korzystania z różnych źródeł wiedzy i informacji.
- Przygotowania się do sprawdzianów i egzaminów.
- Samokształcenia w zakresie różnych dyscyplin wiedzy.

Praktyczne:

- Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Społeczne:

- Organizowania pracy własnej.
- Pracy w grupie, w zespole.
- Budowanie postaw życzliwości i przyjaźni.
- Korzystania z ofert kulturalnych.
- Włączania się do akcji społecznych na rzecz niesienia pomocy innym.
- Zna ogólne zasady prawa, konstytucję RP i zasady demokracji.

II. Cele Programu wychowawczo - profilaktycznego.

Głównym celem Programu wychowawczo-profilaktycznego naszej szkoły jest kształtowanie w uczniach najistotniejszych wartości ludzkiego życia. Naszym celem jest wychowanie ludzi:

- mających poczucie własnej wartości,
- znających swoje prawa (prawo do godności człowieka, do wolności myśli, sumienia, wyznania i wyrażania opinii, do wolności i bezpieczeństwa osobistego, do

poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, do nauki, do informacji - zgodnych z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Konwencją o Prawach Dziecka) i umiających z nich korzystać,

- tolerancyjnych,
- kulturalnych,
- kierujących się w życiu wartościami moralnymi,
- wrażliwych na potrzeby innych,
- przygotowanych do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich
- umiających konstruktywnie radzić sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych, stresujących,
- przygotowanych do pracy samokształceniowej,
- posiadających umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami jakie niesie współczesność (zagrożenia cywilizacyjne w tym uzależnienia i problemy ekologiczne),
- szanujących historię i dorobek kulturalny naszego kraju, narodu, regionu,
- wykazujących się:
  - twórczą postawą, gotowością do współpracy i współdziałania,
  - umiejętnościami asertywnymi w komunikowaniu się, w dokonywaniu wyborów i dążeniu do osiągnięcia sukcesów,

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Uwzględnienie wyżej wymienionych sfer będzie wynikało z partycypacji poszczególnych środowisk wychowawczych w zaplanowanym przez szkołę procesie wychowawczym.

III. Struktura oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji i zachowań suicydalnych u młodzieży,
- 5) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 6) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, współpraca szkoły ze specjalistycznymi placówkami.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

- 5) włączanie, w razie potrzeby działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- przeciwdziałanie cyberzagrożeniom,
- rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z urządzeń cyfrowych (cyberbezpieczeństwo).

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- utrwalanie nawyków higienicznych,
- rozpoznawanie i przeciwdziałanie problemom i trudnościom zaistniałym w wyniku nauki zdalnej,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków, dopalaczy),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- uczenie dbałości o zdrowie psychofizyczne oraz wzmocnianie poczucia wsparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
- wzmocnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Diagnoza potrzeb.

- 1) Analiza dotychczasowych działań szkoły.
- 2) Zasięgnięcie opinii grona pedagogicznego – ankieta internetowa.
- 3) Rozpoznanie oczekiwań rodziców - ankieta internetowa.
- 4) Ocena potencjału i możliwości rozwojowych uczniów - ankieta internetowa.
- 5) Identyfikacja sukcesów i porażek wychowawczych i profilaktycznych szkoły.
- 6) Identyfikacji skutecznych i nieskutecznych metod wychowawczych i profilaktycznych szkoły.
- 7) Analiza uwarunkowań lokalnej społeczności.
- 8) Identyfikacja potrzeb rozwojowych nauczycieli.
- 9) Identyfikacja źródeł zewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego.

V. Harmonogram działań.

1. Kształtowanie dojrzałej osobowości ucznia

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Uczenie umiejętności komunikacyjnych.	▪ lekcje wychowawcze ▪ lekcje przedmiotowe ▪ warsztaty ▪ pogadanki ▪ rozmowy ▪ dyskusje	wychowawcy klas, pedagog, psycholog nauczyciele przedmiotowi	na bieżąco
2. Kształtowanie postaw asertywnych, szanujących godność własną i drugiego człowieka.	▪ lekcje wychowawcze ▪ lekcje przedmiotowe ▪ warsztaty, ▪ pogadanki	wychowawcy klas, pedagog, psycholog nauczyciele przedmiotowi	na bieżąco
3. Pobudzanie do współpracy i wzajemnej pomocy.	▪ organizowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów ▪ organizowanie pomocy materialnej dla uczniów w trudnej sytuacji finansowej (paczki świąteczne, pomoc finansowa w sytuacjach losowych, zbiórki charytatywne)	wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele przedmiotowi	na bieżąco
4. Kształtowanie postaw empatycznych.	▪ organizowanie akcji charytatywnych dla osób potrzebujących (m.in. Góra Grosza, Podziel się posiłkiem, Szlachetna Paczka Mikołaja, Bank Żywności), ▪ uczestniczenie w akcjach pomocy humanitarnej ▪ wyjazdy do domów opieki społecznej i Szkolnego Ośrodka Wychowawczego ▪ zbiórka karmy dla schroniska dla zwierząt w Raciborzu ▪ nadanie nowego kierunku Szkolnemu Kołu Wolontariatu (SKW), powołanie nowych członków, opracowanie planu pracy i harmonogramu działań.	opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog, nauczyciele	na bieżąco
5. Wyrabianie umiejętności pracy w	▪ aranżowanie podczas zajęć lekcyjnych zadań, ćwiczeń z podziałem na	nauczyciele	na bieżąco

grupie.	grupy ▪ udział młodzieży w przygotowywaniu uroczystości szkolnych	przedmiotowi, wyznaczeni nauczyciele	
6. Uczenie kultury osobistej oraz zasad savoir-vivre.	▪ obowiązkowe lekcje wychowawcze poruszające temat zasad dobrego wychowania i <i>dress code</i> 'u, ▪ pogadanki, porady itp. ▪ metoda przykładu własnego, ▪ metoda perswazji i zadaniowa	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog	na bieżąco
7. Uczenie: tolerancji dla innych kultur, mniejszości etnicznych, wyznaniowych; poszanowanie praw mniejszości seksualnych.	▪ lekcje wychowawcze ▪ warsztaty ▪ pogadanki ▪ rozmowy ▪ dyskusje	wychowawcy klas, pedagog	na bieżąco
8. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia.	▪ lekcje wychowawcze ▪ rozmowy z pedagogiem/ psychologiem	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	wrzesień
9. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko, w którym żyjemy - edukacja ekologiczna)	▪ lekcje przedmiotowe (biologia, chemia, geografia) ▪ Akcja „Sprzątanie Świata” ▪ organizacja wycieczek i rajdów	nauczyciele danych przedmiotów	wrzesień, na bieżąco

2. Kształtowanie postaw obywatelskich i samorządowych.

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Wpajanie szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci. Kształtowanie postaw i wartości obywatelskich i patriotycznych. Kultywowanie tradycji państwowych.	▪ organizacja wycieczek do miejsc pamięci i kultu religijnego ▪ uczestnictwo poczty sztandarowego w uroczystościach państwowych: Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja ▪ organizacja akademii okolicznościowych ▪ lekcje wychowawcze ▪ lekcje przedmiotowe ▪ rozmowy, pogadanki	wychowawcy klas, nauczyciele historii, WOS-u, HIT-u , religii, wyznaczeni nauczyciele	na bieżąco

2. Przygotowanie uczniów do życia społecznego i gospodarczego.	▪ współpraca z instytucjami środowiska lokalnego	nauczyciele przedmiotowi	na bieżąco
3. Rozwijanie samorządności wśród uczniów.	▪ wybór samorządu klasowego i szkolnego	opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy klas	wrzesień, realizacja ciągła
4. Kształtowanie postaw etyczno-moralnych w życiu codziennym.	▪ lekcje wychowawcze	wychowawcy klas	na bieżąco
5. Rozbudzanie i rozwijanie potrzeb kulturowych uczniów.	▪ wycieczki do kina, teatru itp., ▪ udział uczniów w uroczystościach szkolnych, ▪ lekcje przedmiotowe	nauczyciel plastyki, języka polskiego	na bieżąco
6. Tworzenie tradycji szkolnych	▪ organizowanie imprez szkolnych zgodnie z harmonogramem ▪ dokumentowanie życia szkoły, aktualizacja strony internetowej naszej szkoły	wyznaczeni nauczyciele, Rada Rodziców, nauczyciel technologii informacyjnej	na bieżąco

3. Respektowanie praw **dziecka** i człowieka w szkole

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Upowszechnianie wiedzy o prawach przysługujących każdemu człowiekowi, także dziecku, nabywanie umiejętności korzystania z nich, a także ich obrony.	▪ lekcje wychowawcze, ▪ warsztaty ▪ materiały psychoedukacyjne przekazywane drogą elektroniczną	wychowawcy klas, pedagog, psycholog, rodzice, stowarzyszenia	na bieżąco

4. Współpraca z rodzicami

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.	▪ wybór Rady Rodziców ▪ wybór „trójek klasowych”	wychowawcy klas	wrzesień
2. Poznanie oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły oraz zaangażowanie ich do współpracy w tworzeniu WSO, PW-P	▪ rozmowy z rodzicami podczas spotkań indywidualnych i zebrań ▪ ankieta internetowa (ewaluacja Programu wychowawczo-profilaktycznego) ▪ przyjmowanie ewentualnych propozycji i sugestii dot. WSO i PW-P	wychowawcy klas, pedagog	na bieżąco
3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi programami, statutem szkoły.	▪ podczas spotkań z rodzicami oraz za pomocą dziennika elektronicznego	wychowawcy klas	wrzesień, na bieżąco
4. Włączenie rodziców do rozwiązywania problemów wychowawczych.	▪ organizowanie spotkań z rodzicami (wywiadówki, konsultacje) ▪ spotkania indywidualne ▪ korespondencja za pomocą dziennika elektronicznego Vulcan ▪ rozmowy telefoniczne	wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele	na bieżąco
5. Zindywidualizowanie współpracy i kontaktów między rodzicami a wychowawcami.			
6. Zrozumienie sytuacji rodzinnej ucznia, pomoc w sytuacjach losowych.	▪ zindywidualizowane podejście do sytuacji rodzinnej ucznia ▪ pomoc materialna w przypadkach losowych: współpraca z OPS w Raciborzu (stypendium szkolne, jednorazowy zasiłek szkolny) ▪ współpraca z Raciborskim Funduszem Lokalnym.	wychowawcy klas, pedagog, Rada Rodziców	na bieżąco
7. Pedagogizacja rodziców.	▪ spotkania z rodzicami ▪ rozmowy indywidualne ▪ korespondencja mailowa z rodzicami poprzez e-dziennik	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco, według potrzeb

5. Doradztwo zawodowe

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Uświadomienie uczniom znaczenia pracy w życiu człowieka i ukształtowanie w nim właściwego stosunku do pracy własnej i innych.	▪ lekcje przedmiotowe ▪ lekcje wychowawcze ▪ praktyki zawodowe	wszyscy nauczyciele, pracodawcy, z-ca dyrektora	na bieżąco
2. Wskazywanie sposobów poszukiwania pracy.	▪ Lekcje przedmiotowe i wychowawcze	Wszyscy nauczyciele	na bieżąco
3. Zachęcanie uczniów do ciągłego poszerzania swej wiedzy i uczestniczenia w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego – aktywna postawa na rynku pracy.	▪ informowanie o przydatnych adresach internetowych ▪ organizacja przez szkołę praktyk zagranicznych w ramach projektu Erasmus + ▪ udział klas w praktykach zawodowych zgodnie z harmonogramem	nauczyciele, pedagog, psycholog	na bieżąco
4. Akcentowanie konieczności nauki języków obcych.	▪ lekcje przedmiotowe ▪ zastosowanie technologii multimedialnej w nauczaniu języków obcych ▪ organizacja kursów językowych w ramach praktyk zagranicznych ▪ kontynuowanie współpracy z austriacką firmą Walter ▪ współpraca ze szkołą Kaufmannschule 1 w Hagen ▪ organizacja wycieczek zagranicznych	nauczyciele języków obcych	na bieżąco
5. Zapewnianie pomocy uczniom w podejmowaniu decyzji w zakresie kierunku dalszego kształcenia - wyboru zawodu.	▪ warsztaty z „Kreowania własnej przyszłości”	wychowawcy,	realizacja ciągła
6. Wyposażenie w umiejętność stworzenia dokumentacji aplikacyjnej, prowadzenia rozmowy z pracodawcą, własnej autoprezentacji.	▪ warsztaty z „Kreowania własnej przyszłości” ▪ lekcje przedmiotowe	wychowawcy, nauczyciel przedmiotu	realizacja ciągła

7. Zapoznanie ze strukturą szkolnictwa wyższego	▪ udostępnianie informacji o uczelniach i szkołach wyższych	wychowawcy, pedagog	klasy maturalne, na bieżąco
8. Zapoznanie z problematyką bezrobocia.	▪ lekcje przedmiotowe	nauczyciele przedmiotu	na bieżąco

6. Integracja środowiska szkolnego

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Integracja/ reintegracja zespołu klasowego.	▪ lekcje wychowawcze ▪ zajęcia integracyjne w klasach pierwszych (wycieczki) – nawiązywanie nowych relacji, zapoznanie z tradycjami i zasadami szkoły ▪ zajęcia integracyjne w klasach starszych	wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog	początek roku szkolnego (wrzesień), na bieżąco
2. Organizacja imprez szkolnych integrujących środowisko szkolne.	▪ organizacja wycieczek, wyjazdów oraz imprez klasowych i szkolnych („Mikołajki”, spotkania wigilijne, śniadanie wielkanocne, Dzień Dyni Andrzejki, konkurs piosenek świątecznych, kiermasz itp.) ▪ działalność Samorządu Uczniowskiego ▪ organizacja szkolnego Dnia Sportu oraz rozgrywek międzyklasowych	nauczyciele, Samorząd Uczniowski	na bieżąco
3. Zwiększenie zaangażowania nauczycieli w organizację i udział w imprezach i uroczystościach szkolnych.	▪ zaangażowanie w organizację imprez szkolnych ▪ powierzenie obowiązku przygotowania uroczystości szkolnej wybranym nauczycielom	nauczyciele, dyrekcja szkoły	na bieżąco
4. Integracja środowiska nauczycielskiego.	▪ organizacja i uczestnictwo w uroczystościach i spotkaniach Grona Nauczycielskiego (spotkania wigilijne, spotkanie z okazji dnia KEN, wycieczki integracyjne) ▪ możliwość organizacji i uczestnictwa w wycieczkach	nauczyciele	na bieżąco

7. Szkoła a środowisko lokalne

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Współpraca z lokalnymi instytucjami i placówkami.	▪ udział w sesjach Młodzieżowej Rady Miasta ▪ współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną ▪ współpraca z Domem Kultury „Strzecha” ▪ współpraca z instytucjami finansowymi ▪ współpraca ze Stacją Krwiodawstwa ▪ współpraca ze Schroniskiem Dla Zwierząt ▪ współpraca z Domem Opieki przy pl. Jagiełły ▪ współpraca z Raciborskim Centrum Kultury ▪ współpraca z Urzędem Skarbowym w Raciborzu ▪ współpraca z Zakładem Karnym w Raciborzu ▪ współpraca z Sądem Rejonowym w Raciborzu ▪ kontynuowanie współpracy z Młodzieżowym Klubem "Strefa" ▪ kontynuowanie koordynowania projektów „Zwolnieni z teorii”	pedagog, nauczyciele, dyrekcja, bibliotekarz	na bieżąco
2. Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami powiatu raciborskiego.	▪ praktyki zawodowe	wicedyrektor	na bieżąco
3. Dbalność o prestiż szkoły.	▪ udział młodzieży w imprezach organizowanych na terenie miasta ▪ udział młodzieży w konkursach międzyszkolnych, powiatowych, wojewódzkich itp.	nauczyciele	na bieżąco
4. Promocja szkoły.	▪ strona internetowa szkoły, szkolny Facebook, Instagram, TikTok ▪ współpraca z lokalnymi mediami ▪ Dni Otwarte – “Wagary z Ekonomikiem” ▪ Targi Edukacyjne i Targi Pracy ▪ udział w Tygodniu Kariery ▪ udział w Festiwalu Perspektyw ▪ organizowanie międzyszkolnych konkursów przedmiotowych ▪ prezentacje multimedialne promujące szkołę w okolicznych szkołach	nauczyciel technologii informacyjnej, nauczyciel języka polskiego, wyznaczeni nauczyciele	na bieżąco

	podstawowych ▪ promocja szkoły podczas spotkań z uczniami szkół podstawowych i podczas spotkań z rodzicami tych uczniów ▪ wystawa prac uczniów technikum o specjalności technik reklamy w przestrzeni publicznej miasta Racibórz		

8. Profilaktyka zagrożeń

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Wsparcie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.	▪ indywidualne rozmowy wspierające z uczniami ▪ konsultacje z rodzicami uczniów, ustalenie zakresu dalszych działań wspierających	wychowawca, psycholog, pedagog szkolny/ specjaliści pracujący na rzecz ucznia i jego rodziny	zgodnie z potrzebami ucznia
2. Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (integracja).	▪ lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty, wyjścia/ wycieczki, udział w turniejach sportowych	wychowawcy klas, pedagogi szkolni, psycholog	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
3. Minimalizowanie skali ryzykownych zachowań wśród młodzieży i zapobieganie przejawom niedostosowania społecznego. Promowanie wiedzy nt. zdrowia psychicznego.	▪ diagnozowanie występowania negatywnych zjawisk ▪ konsekwentne reagowanie na negatywne zachowanie i postępowanie zgodne z opracowanymi procedurami w przypadku sytuacji problemowych ▪ prowadzenie lekcji wychowawczych nt. kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczenia umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji czy zagrożenia ▪ organizowanie konkursów wiedzy i artystycznych na temat zagrożeń uzależnieniami, HIV AIDS	pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy, zaproszeni goście	na bieżąco, wrzesień-listopad
4. Dostarczanie wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych, w tym			

dopalaczy. Wdrażanie elementów programu profilaktycznego rekomendowanego przez PARPA: <i>"ARS, czyli jak dbać o miłość?"</i> .	▪ realizacja elementów programu profilaktycznego rekomendowanego przez PARPA: <i>"ARS, czyli jak dbać o miłość?"</i> ▪ prowadzenie warsztatów na temat uzależnień prowadzonych przez terapeutów uzależnień ▪ korzystanie z gotowych propozycji lekcji wychowawczych o tematyce profilaktycznej ▪ organizacja warsztatów dla uczniów z programów: NOE, Debata, KOREKTA, UNPLUGGED-rekomendowany przez PARPE		
5. Dostarczenie wiedzy na temat planowania i życia w rodzinie.	▪ pogadanki, spotkania z pielęgniarką szkolną, zajęcia z wychowania do życia w rodzinie	nauczyciele, pedagog, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	w razie potrzeb
6. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za popełnianie czynów karalnych. Uświadomienie konsekwencji prawnych za naruszanie zasad społecznych i prawnych w świetle obowiązujących przepisów.	▪ spotkania klas pierwszych z funkcjonariuszami Policji ▪ spotkania uczniów pełnoletnich z pracownikami Prokuratury Rejonowej w Raciborzu	pedagog	według potrzeb
7. Zwiększanie kompetencji rodziców w zakresie oddziaływań profilaktycznych.	▪ propagowanie, rozpowszechnianie wiedzy za pomocą dziennika elektronicznego ▪ kierowanie rodziców do punktów konsultacyjnych	wychowawcy, pedagog, psycholog	na bieżąco
8. Przygotowanie ucznia do skutecznego radzenia sobie ze stresem.	▪ przekazanie wiedzy o anoreksji, bulimii i zdrowym stylu życia ▪ dostarczanie wiedzy o sposobach radzenia sobie ze stresem podczas lekcji wychowawczych, pogadań ▪ dostarczanie wiedzy o znaczeniu komunikacji podczas lekcji wychowawczych, pogadań ▪ działania mediacyjne w sytuacjach konfliktowych	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco
9. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.			
10. Kształtowanie poczucia własnej wartości.	▪ poruszanie tematu własnej wartości podczas lekcji wychowawczych ▪ prowadzenie warsztatów z tego zakresu ▪ poradnictwo psychologiczne ▪ możliwość uczestniczenia w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco

11. Wyrabianie u uczniów nawyku zachowań zgodnych z zasadami savoir- vivre.	▪ omawianie tematyki dobrych manier na lekcjach wychowawczych ▪ reagowanie na niestosowne zachowania uczniów	wychowawcy klas, nauczyciele	na bieżąco
12. Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły.	▪ współpraca z Policją, kuratorami, Sądem, PPP, PCPR, Urzędem Miasta i innymi instytucjami	pedagog, wychowawcy klas	na bieżąco
13. Działalność Samorządu Uczniowskiego propagująca pozytywne wzorce zachowań wśród młodzieży.	▪ organizacja akcji charytatywnych i humanitarnych ▪ organizacja uroczystości szkolnych ▪ organizacja kiermaszy świątecznych	Samorząd Uczniowski	na bieżąco
14. Propagowanie wśród uczniów zasad zdrowego stylu życia.	▪ zachęcanie do uczestnictwa w różnych formach aktywności ruchowej ▪ <i>Dzień Zdrowego Stylu Życia – żywienie a choroby cywilizacyjne</i> ▪ <i>Podjęcie próby realizacji projektu „Wsparcie rówieśnicze ratuje życie”</i>	pedagog, psycholog, odpowiedzialni nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna	na bieżąco
15. Ścisła współpraca środowisk wychowawczych szkoły.	▪ nawiązanie współpracy z rodzicami ▪ spotkania rodziców z pedagogiem szkolnym, psychologiem	wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco
16. Zmniejszenie skali wagarów i ucieczek z lekcji.	▪ stosowanie ciekawych metod pracy na lekcji, indywidualizacja wymagań ▪ jasne kryteria ocen z poszczególnych przedmiotów ▪ zapoznanie uczniów z system ocen z zachowania ▪ kontrola frekwencji uczniów i reagowanie na nieuzasadnione nieobecności ▪ wykorzystanie kontraktu jako metody pracy z młodzieżą sprawiającą problemy wychowawcze ▪ rzetelne prowadzenie dziennika elektronicznego Vulcan ▪ współpraca wychowawców klas z pedagogiem szkolnym, psychologiem i rodzicami ▪ współpraca z Urzędem Miasta i gmin w przypadku uczniów nierealizujących obowiązków nauki	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco
17. Profilaktyka uzależnień	▪ konsekwentne reagowanie na nadmierne korzystanie z urządzeń	wychowawcy,	na bieżąco

behawioralnych.	▪ elektronicznych, gier komputerowych ▪ psychoedukacja w zakresie nadużywania ekranów (fonoholizm, uzależnienia od gier komputerowych)	nauczyciele, pedagog, psycholog, nauczyciele informatyki	

9. Bezpieczeństwo w szkole

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Przeciwdziałanie powstaniu zjawiska przemocy i agresji wśród uczniów.	▪ reagowanie na każdy przejaw agresji i niewłaściwego zachowania ▪ informowanie pedagoga o niepokojących zjawiskach ▪ dyżury nauczycieli na korytarzu ▪ organizacja zastępstw ▪ monitoring wizyjny na terenie szkoły ▪ konsekwentne reagowanie na obecność obcych osób na terenie szkoły ▪ lekcje wychowawcze o konstruktywnych sposobach rozładowywania agresji ▪ zajęcia profilaktyczne na temat przemocy w klasach zagrożonych tym zjawiskiem ▪ rozmowy, konsultacje, porady	nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog, psycholog	na bieżąco
2. Diagnozowanie środowiska uczniów klas pierwszych.	▪ lekcje wychowawcze ▪ zachęcanie do zaangażowania się w życie klasy/ szkoły ▪ obserwacja adaptacji uczniów klas pierwszych w szkole ▪ zwrócenie szczególnej uwagi na proces aklimatyzacji pierwszoklasistów	wychowawcy klas we współpracy z pedagogiem i psychologiem	we wrześniu, na bieżąco
3. Cyberbezpieczeństwo i cyberprzemoc.	▪ psychoedukacja w zakresie cyberbezpieczeństwa i cyberprzemocy (pogadanki, warsztaty, lekcje wychowawcze, materiały przekazywane przez dziennik elektroniczny) ▪ edukacja w zakresie krytycznej analizy informacji zamieszczonych w internecie ▪ uświadamianie konsekwencji prawnych związanych z działalnością w przestrzeni internetowej	pedagog, psycholog, wychowawcy klas	na bieżąco
4. Zapewnienie bezpieczeństwa młodzieży	▪ informowanie pedagoga o niepokojących zjawiskach	nauczyciele,	na bieżąco

podczas lekcji oraz na przerwach.	▪ dyżury nauczycieli na korytarzu ▪ organizacja zastępstw ▪ konsekwentne reagowanie na obecność obcych osób na terenie szkoły	wychowawcy klas, pedagog	
5. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.			
6. Polityka Ochrony Małoletnich	▪ Wdrożenie standardów ochrony małoletnich, zapoznanie rodziców i uczniów klas pierwszych ze standardami. Reagowanie na krzywdzenie małoletnich.	Wychowawcy, wszyscy pracownicy szkoły	We wrześniu, na bieżąco

VI. Efekty działań wychowawczych i profilaktycznych.

W efekcie podejmowanych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych absolwent:

- wyposażony zostanie w system wartości, którego istotnym elementem jest szacunek dla siebie i drugiego człowieka, tolerancja dla odmiennych poglądów, wyznań i kultur,
- nabędzie i rozwinie umiejętności komunikacyjne, w tym asertywnego odmawiania oraz umiejętności językowe,
- będzie przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także ponoszenia konsekwencji nieudanych wyborów,
- będzie umiał zgodnie współżyć i współpracować w zespole, szanując pracę swoją i innych,
- dążyć będzie do nieustannego doskonalenia i kształtowania zarówno osobowości jak i doskonalenia zawodowego,
- będzie potrafił rozpoznać swoje predyspozycje zawodowe, planować swój rozwój i doskonalić się w wybranym kierunku,
- w życiu stosować będzie zasady savoir – vivre,
- świadomy będzie zarówno swoich praw, jak i obowiązków,
- będzie przygotowany do życia w społeczeństwie i w rodzinie,
- będzie umiał dbać o zdrowie swoje i bliskich, a także o środowisko naturalne,
- pozna siebie i będzie umiał wyeksponować swoje dobre i mocne strony,
- nabędzie i rozwinie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sytuacjach trudnych,
- wyposażony zostanie w odpowiedni zasób wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz odpowiedzialności prawnej za stosowanie tych używek w miejscach publicznych.

VII. Ewaluacja Programu wychowawczego i profilaktycznego.

Program będzie podlegał ewaluacji, w której uwzględnione zostaną opinie dyrekcji Zespołu, uczniów, rodziców, nauczycieli.

Sposoby ewaluacji:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji szkolnej,
- 3) przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków,
- 7) wnioski i uwagi wynikające ze współpracy z instytucjami/ stowarzyszeniami,

- 8) wnioski Zespołu wychowawców klas, Zespołu diagnostycznego, Zespołu ds. kształcenia specjalnego, Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany przez Zespół diagnostyczny Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu zgodnie z modelem zaproponowanym przez Z. B. Gasia oraz z wykorzystaniem elementów programu profilaktycznego „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*”

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu dnia .....

Propozycja tematów lekcji wychowawczych dla uczniów technikum

Podział	lp.	Przykładowy temat zajęć
Propozycje tematów lekcji wychowawczych do realizacji (na podstawie programu wychowawczo-profilaktycznego)	1.	Budowanie poczucia więzi klasowej.
	2.	Autoprezentacja – jak postrzegają mnie inni.
	3.	Skuteczne komunikowanie się. Czy jesteś asertywny?
	4.	Rozwój wartości afirmujących życie.
	5.	Życzliwość i szacunek – podstawowy wymóg kultury osobistej.
	6.	Takt, delikatność, dyskrecja w postępowaniu z drugim człowiekiem.
	7.	Wychowawcza rola sportu, znaczenie turystyki i aktywnego wypoczynku.
	8.	Moja osobowość – poznaj samego siebie
	9.	Budowanie poczucia własnej wartości.
	10.	Czy jestem osobą tolerancyjną? (mniejszości etniczne, seksualne, odmienne światopoglądy)
	11.	Zasady efektywnej nauki.
	12.	Twórcze rozwiązywanie problemów.
	13.	Sytuacje konfliktowe – jak sobie z nimi poradzić?
	14.	Jak radzić sobie z agresją ze strony innych ludzi?
	15.	Konstruktywny sposób wyrażania złości.
	16.	Zagrożenia we współczesnym świecie.
	17.	Wojna w Ukrainie – nie bądź obojętny.
	18.	Konflikty między dorastającą młodzieżą a ich rodzicami, ich istota i rodzaje.
	19.	Jakie są motywy sięgania po używki?
	20.	Narkotyki, alkohol, papierosy – wpływ na zdrowie i funkcjonowanie.
	21.	Czy narkotyki rozwiązują problemy?
	22.	Co to jest nikotyna, nikotynizm?
	23.	Fakty i mity o alkoholu.
	24.	Rodzaje typowych i nietypowych uzależnień.
	25.	Niszczący wymiar subkultur młodzieżowych i sekt religijnych.
	26.	Czy zagraża mi HIV/AIDS?
	27.	Wizerunek idealnego ciała – anoreksja i bulimia.
	28.	Zdrowe odżywianie.
	29.	Dbasz o środowisko – dbasz o siebie.
	30.	Człowiek wobec globalizacji.
	31.	Podstawowe prawa dziecka i człowieka.
	32.	Przyjaźń, flirt, miłość w okresie dorastania.
	33.	Szacunek do własnego ciała a miłość.
	34.	Przemoc w rodzinie. Pomoc i zapobieganie.
	35.	Ratowanie życia ludzkiego: dawca krwi, szpiku kostnego, narządów.
	36.	Charytatywność, dobroczynność, wolontariat – pomoc innym w potrzebie.
	37.	Działam w społeczności lokalnej – jak mogę zadbać o promocję różnorodności kulturowej miejscowości?
	38.	Współczesne zagrożenia w sieci.
	39.	Jak działa pamięć społeczna? – szukam i utrwalam ślady pamięci o przeszłości, a zatem działam dla przyszłości.
Nowe propozycje	40.	Złodziej czasu – social media w naszym życiu.
	41.	E-papierosy – jednak bardziej szkodliwe niż się wydawało?
	42.	Różni, ale równi – różnorodność w naszej klasie (nieneurotypowość).
	43.	Fake news – dezinformacja w świecie nowych mediów.
	44.	Eustres, czyli jak zmienić stres na coś pozytywnego?
	45.	Czym jest grooming? Pochylmy się nad internetowymi relacjami.
	46.	Język żyrafy i język szakala, czyli porozumienie bez przemocy.
	47.	Różne twarze depresji. Jak pomóc?

Tematyka z gotowymi materiałami w bazie „Wychowawcy klas”	48.	„Dobre rady cioci Ady” na czas wakacji.
	49.	Techniki uczenia się i zapamiętywania.
	50.	Zarządzanie sobą w czasie. Film.
	51.	Kreowanie wizerunku w wirtualnej rzeczywistości.
	52.	Jak dbać o fejsa?
	53.	Pozytywne myślenie ma wielką moc – wykorzystaj jego siłę.
	54.	Jak rozbudzić w sobie kreatywność?
	55.	To nie bajera! Przytul hejtera!
	56.	Zajęcia „antystresowe”: joga, trening Jacobsona.
	57.	Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik na odległość?
	58.	„Nic mi się nie chce”. Jak poradzić sobie z brakiem motywacji?
	59.	Talent ukryty jest w każdym z nas. Film.
	60.	Podejmij wyzwanie. Dzień bez papierosa.
	61.	Specyfika komunikacji online.
	62.	Samokontrola.
63.	Automatyzmy w zachowaniu.	
64.	Ciało nie określa.	
Elementy Programu Rekomendowanego	65.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?” Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości. (min. 2 godziny lekcyjne)
	66.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?” Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?. (min. 2 godziny lekcyjne)
	67.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?” Jestem odpowiedzialnym przyszłym rodzicem. (min. 2 godziny lekcyjne)
Tematyka z zakresu doradztwa zawodowego	68.	Temperament i jego wpływ na wybór zawodu.
	69.	Czy to dobry wybór: moje predyspozycje do wykonywania wybranego zawodu.
	70.	Wartości moim drogowskazem.
	71.	Przedsiębiorczość: czy warto być przedsiębiorczym?
	72.	Co ma wpływ na dalszy rozwój zawodowy?
	73.	Ja jako pracownik: prawa i obowiązki.
	74.	Dokonywanie samooceny pod kątem wykonywania wybranego zawodu.
	75.	Przygotowanie do prawidłowego tworzenia dokumentów aplikacyjnych.
	76.	Aktywne metody poszukiwania pracy.
	77.	Rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą.
	78.	Zainteresowania i pasje w życiu.
	79.	Jaki jestem – moje mocne i słabe strony.
	80.	Asertywność i komunikacja.
	81.	Stres – jak radzić sobie z emocjami.
	82.	Czy jestem przedsiębiorczy? Czy warto być przedsiębiorczym?
	83.	Kursy doskonalące, czyli jak poszerzać swoje horyzonty edukacyjne?
	84.	Jak skutecznie podejmować decyzje?
	85.	Kompetencje kluczowe.
	86.	Wymagania pracodawców a moje umiejętności.
	87.	Jak kształtować swoją osobowość zawodową?
	88.	Indywidualna ścieżka kariery zawodowej.
	89.	Podstawy prawne dotyczące zatrudnienia i samozatrudnienia.
	90.	Lokalny rynek pracy: zawody nadwyżkowe i deficytowe.
	91.	Czy potrafię zarządzać własnym czasem?
	92.	Indywidualna ścieżka rozwoju edukacyjno-zawodowego.
	93.	Jak czytać oferty pracy.